

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtnice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni L. 12. V vsaki listi (tekstni oglas) L. 12. Davek bi vstet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S. P. I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

Bevin o položaju v Evropi

Zhrisati treba sledove vojne in omogočiti zaupanje v mednarodno sodelovanje

Dve vrsti gladi - Do češkoslovaške in Poljske ne smemo zavzeti nepopravljivega stališča - UNRRA mora dobiti pomoč - Segunci

London, 27. oktobra. Zunanji minister Bevin je v zbornici govoril o stanju v Evropi ter izjavil, da je Evropa, v teškem položaju, posebno kar se tiče prehrane. Grozi lakota, kar lahko povzroči več izgube, kot so jih povzročili toplotni in atomske bombe.

Bevin je dejal: »Čezel bi, da bi tudi v drugih delih Evrope imeli slobodne poslanske zbornice, podobne naši, v katerih bi se dalo razpravljati brez ovir.

Nevarnost duševne lakote

V Evropi sta dve vrsti lakote. Prva je fizična lakota; mnogi pa se, da bodo obliki, ki se zgrinjajo nad Evropo, povzročili še večjo duševno lakoto, ki bo usodnejša od fizične.

Če bi imeli tudi drugi narodi slobodne poslanske zbornice in če bi se mogli narodno slobodno uroavati, bi mogli ustvariti v svetu novo bodočnost.

»Pred šestimi tedni se mi je zdelo, da bo grozila v Evropi pozni strahna epidemija, ako ne bi poduzeli konkretnih ukrepov in če ne bi uporabili vseh razpoložljivih sredstev.

V pogledu deportacije Nemcev je Bevin dejal, da je mnoge Nemce, ki jih vračajo v domovino, Hitler nametil po različnih pehstevih na Poljskem in v drugih državah, odkoder so izgnali lastnike.

Za demokratično Češko in Poljsko

Bevin upa, da bo v Češkoslovaški znova zavlada demokratični režim in da bodo Čehi, Slovaki in sudet.ski Nemci stivali v dobrih odnosih, čeprav so Hitlerjevi agenti uničili njihovo demokratično državo.

V pogledu Poljske in Češkoslovaške ne smemo zavzeti nepopravljivega stališča.

Bevin je dejal, da se ne sme pozabiti, da so vsem tem narodom popopolnoma uničili upravni ustroj. Vojska je dvakrat prekoračila njihovo ozemlje. Bevin je predložil zbornici, kaj bi nastalo iz Anglije, če bi udari vanjo dve vojski.

Z vsem uničenim državnim ustrojem in uničeno industrijo ni mogoče pričakovati, da bi novo osnovna organizacija mogla v šestih mesecih brezhibno delovati.

Spremenjeno stališče do Nemčije

»V koalicijski vladi, je dejal zunanji minister, smo več mesecev preučevali, kakšno stališče naj zavzememo ob koncu vojne. Domnevali smo, da bo ostala v Nemčiji nekaka osrednja vlada, stari civilni uradniki, kar bi nam lahko koristilo, da med vojno smo domnevali, da je hotel Hitlerjev režim, ki ni imel sledov na zemljo, pustiti Evropo v stanju popolne anarhije. Morali smo spreminjati vse naše načrte in preučiti sestavo nove zmožne vlade.

Morda nas grajojo, ker smo ustvarili različna zasebna področja. Če gledamo nazaj, menim, da bi bilo bolje, če tega ne bi storili. Obstajajo resni politični pomeniki, o katerih pa ne želimo razpravljati na današnjem zasedanju. Omejili se bomo v izjavi in vam pravi, da ni mogoče izkoreniniti aminjave in njenih posledic, če se v teku vojne ne more priti do zaključka, kje in kdaj je treba nehati. Enostavnost je pravi odgovor, kot pa ga ustavi, zlasti če se upoštevamo položaj 70 milijonov ljudi v položaju popolne anarhije.

»Upam in uroče želim, da bi na položaj, ko bodo vsi narodi odprto urovali v mednarodno organizacijo, ker po mojem pri sedanjem razvoju znanosti bodo meje in interese sfer ne bodo imele takega pomena, kakor so ga imele v preteklosti.

Ne verjamem, da bi bile osemletne spremembe velikega pomena za narod, ko pa narod, ki so bili na padeni, kar zelo upliva na njihovo stališče v sedanjem položaju.

Za sedanjim tečajnim položaj je ena sama rešitev: zbrskati sledove vojne, odpraviti bojni in omogočiti, da bo na njihovo mesto stopilo polno zaupanje v mednarodno sodelovanje. Upam, da bomo ta smoter uspešno mnogim tečajem v kratkem času dosegli.

Prehrana in zdravstvo

O prehranjevalnem in zdravstvenem položaju je Bevin dodal, da so stori vse, kar je bilo mogoče. Zahrte po situ moramo izpopolniti, če se hočemo v prihodnji zimi izogniti katastrofi. Ameriški kongres preučuje zdaj vprašanje o nakazilu 450 milijonov funtov šterlingov organizaciji UNRRA. Če do tega sklepa ne bo prišlo, bo zadat organizaciji UNRRA trd udarec in položaj bi postal v nekaj tednih obupen. O or-

ganizaciji UNRRA je Bevin rekel, da se je njena učinkovitost zadnje mesce znatno povečala, toda njena odgovornost stalno narašča. V zvezi z vprašanjem o preseljevanju in emigraciji je rekel, da je 14 do 15 milijonov ljudi, ki se stalno selijo v različnih smereh, ki se stalno selijo 10 milijonov deportirancev, ki jih je treba poslati iz Nemčije v Italijo, Francijo in druge države. Od konca vojne smo morali poskrbeti za več kakor 20 milijonov ljudi, ki so morali zapustiti svoje države ter svoja običajna bivališča.

Drugo vprašanje je nastalo z Nemci, ki so šli na delo v Sovjetsko zvezo. Ni mu znano točno število teh delavcev, znano je samo Sovjetom. Bevin je dodal, da tvorijo veličansko večino ljudi, ki so prišli iz sovjetskega zasedbenega področja na zahodna področja, zenske in otroci. Ko sem zapustil Berlin in sem šel na letališče - je rekel Bevin - je bilo prav toliko beguncov namenjenih v mesto, kakor jih je prihajalo iz mesta.

Bevin je tudi omenil, da sta Svet zunanjih ministrov in tudi ameriška vlada načela vprašanje notranje plobe v Evropi, ter je pripomnil, da nis ne bi tako pomagalo obnovi Evrope, kakor mednarodna ureditev plobe po rekah Odri, Renzu, Labi in Donavi, ako bi se mogli osvoboditi strateških ozirov in teorij o vplivnih področjih.

Bevin je nujno pozval zavezničke Velike Britanije, da je treba brez oira na medsebojne bodote odnosa uporabiti vsa sredstva za preprečitev trpljenja in lakote, ki grozi milijonom moških in žensk. Če Evropa seli, da bodo njene prehranjevalne razmere izboljšane, potem

morajo njeni srednji in zahodni predeli, ki so v glavnem kmetijski, hraniti njene industrijske predele.

Trenotno tudi poljedelski predeli zaradi posebnih razmer, ki jih je prinesla vojna, ne pridelujejo zadovoljivo količino živil. Zaradi tega ni v pridelku presežkov za industrijske predele.

Japonska in Nemčija

»Nemčija je danes nevarnejša kot Japonska, kajti v Nemčiji je več pameti, je dejal ameriški admiral Halsey, ko so mu te dni ob vrnitvi iz Japonske privedli svečan sprejem v San Franciscu. »Japonska je danes sila četrtga ali petega reda. Če bomo pametni, ji nikoli več ne bomo dovolili, da se dvigne.

Velika Britanija gleda na gospodarsko obnovo sveta z manjšo skrbjenostjo kot v preteklosti. Bevin je nato dejal, da se ne more jasno izraziti o bodočnosti Porurja in Porenja. Meni, da se napadalen narod, kot je nemški, ne sme nuditi nove možnosti za napad. Bevin ne želi uničenja nemške mirovine industrije, meni pa da je provično zahtevati pametna zagotovila za veliko nemško gospodarsko moč. Ne misli na teritorialne spremembe, ampak na mednarodno nadzorstvo, ker je govora o narodu, kateremu ni moči zaupati niti takrat, ko ne more ikodovati.

Če bodo narodi premagali različne probleme brez strahu in nezaupanja, bo mogoče Evropo znova urediti na mirnih temeljih, kar bo v korist vsem narodom.

Bevin o prehrani

Britanska radijska družba je v večerajnji večerni srbohrvatski oddaji naglasila: »Ko je govoril o nedostatkiju živil v zvezi s položajem v Evropi, je minister Bevin naglasil, da je Jugoslavija v preteklosti proizvajala zadostne količine živil in je bila celo v stanju izvažati živila v druge industrijske evropske države.

»Toda proizvodnja živil v Jugoslaviji je zdaj zmanjšana, je nadaljeval minister Bevin, ker drži Jugoslavija pod orožjem velike vojske 400.000 do 600.000 mož. Minister Bevin je poudaril, da ne more razumeti, zakaj Jugoslavija tako razvaja.

Neredi v Sofiji

Sofija, 27. oktobra. Neko zapoznelo poročilo »Associated Press« pravi, da je bil v četrtki zvečer pred hotelom »Bulgarijo«, kjer prebiva ameriški novinar Mark Ethridge, velik hrup. Novinar je na potovanju po Balkanu po naročilu ameriškega zunanjega ministrstva.

»Associated Press« dodaja, da je prišlo do incidenta med dvema skupinama različnih političnih nazorov, ker je hotel vsaka dokazati Ethridgeu, da je največji del naroda na njeni strani.

Poročilo dodaja, da se je množica zbrala najprej zaradi udeležbe komemoracije za bolgarskim rojstvom Grigorijem Česmechijevim. Njegov pogreb, ki je bil 18. septembra, je dal eksponentom opozicije priliko, da so se po začetku vojne prvi sestali k seji.

Ko se je komemoracija zaključila - nadaljuje poročilo - je odšla množica pred omenjeni hotel in glasno klicala Ethridga, ki pa se ni prikazal. Množico so sestavljali pripadniki opozicije in Narodne fronte.

Napetost v Braziliji

London, 27. oktobra. Po poročilih iz New Yorka vlada v Rio de Janeiru velika politična napetost. Vojska in policija sta v alarmnem stanju, ker se širijo glasovi, da bo v Braziliji izbruhnila revolucija.

RAZISKOVANJE ATOMSKE SILE

Pred težko odgovornostjo za bodočnost človeštva

Pozornost svetovne javnosti - Francija želi pri raziskovanjih sodelovati z Veliko Britanijo - Izjave politikov in znanstvenikov

London 27. oktobra.

V zadnjem času je pozornost vse svetovne javnosti posvečena dvema velikima dogajanjima: razvoju mednarodnih političnih vprašanj, ki so prišla zaradi neuspeha londonske konference Sveta zunanjih ministrov na mirno točko in vedno obsežnejšemu raziskovanju atomske sile. Vsa svetovna javnost se namreč zaveda, da je od pravičnega pojmovanja in razvoja obeh najvažnejših faktorjev sedanjega časa odvisen mir, varnost in s tem tudi sreča vsega sveta.

Odkar sta padli prvi atomski bombi na japonsko ozemlje in je svet izvedel od strahotnih učinkov tega bombardiranja, je poteklo zdaj že nekaj mesecev. Med tem časom sta iznajditelji tega novega orožja, zapadni demokratični zaveznički, nadaljevali z raziskovanji. Poleg tega sistematičnega dela pa nista niti za hip pozabili, da sta z novim odkritjem povzročili v svetu dalekosežni preobrat, o katerem je treba voditi račune. Niti za hip nista pozabili, da sta prevzeli nase tudi težko odgovornost za bodočnost vsega človeštva. Trezne izjave, ki smo jih slišali iz ust ameriških in angleških odgovornih voditeljev, so nam lahko zagotovile, da atomska sila ne bo uporabljena v škodo marveč v korist človeštva, dokler bo skrivnost njenega pridobivanja v rokah ljudi, ki se polno zavedajo svoje odgovornosti do bodočnosti vsega sveta.

Poleg odkriteljske atomske sile pa so se raziskovanju v zadnjem času lotili tudi drugi narodi. Na prvem mestu so vesti omenjale prizadevanja Sovjetske zveze. Danes nam še ni znano, kako daleč

so napredovali z raziskovanjem sovjetski znanstveniki.

Francoska raziskovanja

V najkrajšem času bo tudi Francija začela z raziskovanjem atomske sile, če bo potrebno, bodo delali poizkuse v Sahari. Zgradili bodo potrebne naprave in laboratorije ter preizkusili razne sisteme. Dela bo vodila komisija za razvoj atomske sile, ki so jo nedavno ustanovili v Parizu. Raziskovanja bodo tudi v pariški okolici.

Gornje vesti je sporočil v četrtki zvečer Raoul Dautry pariškemu dopisniku »Daily Maila«. To so prve izjave, ki jih je podal Dautry kot novimoenovani ravnatelj komisije za atomsko silo za francosko matično ozemlje in kolonije.

Dautry je dodal: »Ne mislimo ostati v brezdneju in čakati, kaj bodo storile druge države. Francija bo preučevala atomsko silo po potrebi sama ali pa če bo mogoče, skupno z Veliko Britanijo in drugimi državami. Predvsem bomo preučevali industrijsko izkoriščanje atomske sile in šele na drugem mestu z nje uporabo v vojaške namene.

Francoska vlada je že odobrila milijardo frankov za pričetek preučevanj, toda po mnenju Dautryja ta znesek ni prevelik. Potreben bo še večji prispevek.

Dautry je dejal, da je prepričan, da bodo francoski znanstveniki zmogli zgraditi potrebne naprave. Prikladnih krajev za poizkuse v Franciji dovolj. Če pa bo potrebno, bodo izvrševali poizkuse v Sahari.

Dautry je naglasil dejstvo, da so Angliji izvršili zelo važne poiz-

kuse z atomsko silo v neobjudenih krajih Kanade. Dautry si želi anglo-francosko sodelovanje. Izjavil je, da ima Francija namen skleniti sporazum, po katerem ne bi Velika Britanija in Francija, razpravljali samo o diplomatskih in političnih vprašanjih obojestranske koristi, ampak bi se medsebojno obveščevali tudi o doseženih uspehih na polju raziskovanja atomske sile.

Državniki in učenjaki

V zadnjem času je dalo izjave o atomski sili nešteto politikov in učenjakov. Ameriški predsednik Truman se je tega vprašanja dotaknil že večkrat. V aredu po o pomenu atomske sile je govoril tudi angleški kralj Jurij VI. Nekateri vesti pravijo, da bosta Truman in Attlee v kratkem dala nove pomembne izjave, vendar pa se je Attlee odločil, kot je izjavil v sredo v parlamentu, da ne bo podal nobene izjave o britanski politiki do atomske sile, dokler ne bodo zaključeni razgovori z Združenimi državami in Kanado o mednarodnem značaju tega vprašanja.

Znanstveniki iz Oak Ridge v Tennesseeju, ki so sodelovali pri razvoju atomske bombe, so izjavili, da je njena važnost tako velika, da mora napaden korak v mednarodni diplomaciji povzročiti popolno uničenje držav.

Ta izjavo je podal senatu zastopnik znanstvenikov dr. H. J. Curtis, ki je nadaljeval takole: »Prišli smo do zaključka, da ostane lahko tajnost samo v tem primeru, če bodo namreč izročili nadzorstvo nad uporabo atomske sile samo eni mednarodni organizaciji. To pa je mogoče napraviti samo proti poštenemu zagotovu, da bodo atomske bombe uporabljali le za obrambo miru med narodi.« Curtis je vseskozi nasprotoval oblije podrobnosti o atomski bombi in dodal: »To bi bilo isto, če bi dali otroku posestvo z bencinom in škatico vžgalice, da bi se igral z ognjem.

Profesor Oliphant

Profesor M. L. Oliphant, vodja skupine britanskih znanstvenikov, ki so sodelovali pri proizvodnji atomske bombe, je v nedavnem govoru izjavil, da je moč atomske sile, ki so jo uporabljali za mirovne smote, pokazala sledeče primere: približno pol kg premoga proizvaja 1 kilovatt elektrike; pol kg urana razvija 15 milijonov kilovatt elektrike energije.

Avtomobil bi s pol kg urana lahko prevozil 19 milijonov km dolgo pot. Z izdajo 50 do 100 milijonov šterlingov bi Velika Britanija lahko ostvarila to odkritje v 4 ali 5 letih.

Končno je človeštvo iznašlo sredstvo, ki bi spremenilo obličje zemlje in izvršilo velike geološke spremembe. Puščave in neplodne pokrajine sveta bi lahko spremenili v vrtove.

Nedavno je pred ameriškim senatom odkril nekatere razvojne smernice general Arnold, ki je izjavil da je zdaj mogoče graditi atomske izstrelke, ki jih bodo vodili po radiu. Opremljeni so s televizijskim aparatom in proti njim je vsaka sedanja protiletalska obramba popolnoma brezuspešna.

Nove izstrelke, ki bodo sami leteli proti cilju, je možno izstreliti iz letal, ki ostanejo izven topniškega ognja in izven območja protiletalske obrambe.

IZ SLOVENIJE

Prodajalci tobaka bodo dobili tobačne izdelke v določenem razmerju, da si monopolska uprava pomenstavi svoje dele: 10% Neretva, 20% Morava, 20% Zeta, 20% Ibar, in 30% Drava cigaret. Prodajalci imajo pravico tudi svojim kupcem doodeljevati cigarete v tem razmerju. Tako bo prodaja cigaret zelo pomenstvena in hitra.

V Ljubljani so izdali pozive, naj meščani okrase okna s cvetlicami in izobesijo zastave ob prazniku osvoboditve Beograda.

Kosmatni zastupci pri prodaji drv na drobno sme biti 10% pri drvih, ki so jih nabavili prodajalci pri veletrgovcih, in 5% pri drvih, katere so nabavili neposredno pri izdelovalcih.

Odkupne cene so bile določene: za žolico din 4; ribičan din 10; nizki koks din 11; visoki fišol din 13; suhe gobe I. din 60; II. din 50; III. din 40; deteljino seno din 2,50; sladko seno din 2; kisel seno din 1,50; slama din 1; vse za kg franko Ljubljana.

ZAPISKI

Obnova Francije

Cetudi je bila Francija približno tako velika kot predhitlerjevska Nemčija, je vendar na njenem ozemlju živel samo 45 milijonov prebivalcev v primeri s 70 milijoni v Nemčiji. Razen tega je število rojstev po prvi svetovni vojni tako nazadovalo, da jih je v zadnjih desetih letih število smrti prekašalo.

Zato je že v času med prvo in drugo svetovno vojno Francija pospeševala, na svojem ozemlju naseljevanje prebivalstva iz drugih držav, predvsem seveda delavstva za rudnike, industrijo in poljedelstvo. General De Gaulle je tudi uvidel, da je bodočnost Francije odvisna od ugodne rešitve tega vprašanja. V svojem načrtu, ki ga je izdelal za časa organiziranja narodnega odpora v zamejstvu, je predvidel nekaj zelo drastičnih ukrepov za okrepitve sil francoskega naroda. Razen aveljanja številne rojstev je v svojem načrtu predvidel tudi naseljevanje znatnega števila tujege prebivalstva. Nekateri cenijo, da bo Francija morala dovoliti naseljevanje 25 milijonov tujerodcev, če bo hotela vzdržati razvojnost v Nemčijo in si zagotoviti položaj velike sile v svetu.

Vendar je v zvezi s tem treba rešiti še mnogo vprašanj. Jasno je, da naseljevanje ni mogoče rešiti samo z dovozom 25 milijonov tujerodcev v deželo, temveč je treba za njih predhodno pripraviti mogoče stvari, ker bi v nasprotnem primeru takšno preseljevanje povzročilo zmedo in revolucijo.

Pred nedavnim je francoski minister za narodno obnovo Raoul Dautry, v mestu Le Creusot pogled temeljni kamen pri prvem posloplju, katero so začeli obnavljati iz razvalin, v katerih je mesto pustila vojna vihra. Slovesnost je bila zelo svečana, ker ni pomenila samo začetka obnove mesta Le Creusot, ampak začetka obnove vse Francije, Cetudi so tovarne v Le Creusot pred kratkim izdelale sedem novih železniških strojev, je vendar glavni del tovarne še vedno v razvalinah, katere prerašča trava. Med prisotnimi, ki so se udeležili slovesnosti, so bili tudi nemški vojni ujetniki, ki čistijo mesto. Kamne, katere so uporabljali za obnovo zgradb, so jemali iz ruševin, ki so v tem mestu, ki je bilo zgrajeno iz tesanega kamnja, podobne velikim kamnolomom. Blagovni promet v Franciji so obnovili komaj do ene tretjine ter je večina francoskih prog še vedno neuporabna zaradi porušenih mostov in pomanjkanja železniških strojev in vagonov.

Načrt za obnovo, katerega je predlagal minister Dautry, je ogromen. v dvajsetih do tridesetih letih bomo dovrčili to nalogo, je izjavil sam. Izdelali so načrt za zgraditev dveh milijonov hiš v desetih letih, toda to je samo protivrednost kakšnega polidrugega milijona hiš, ki jih je porušila vojna in pol milijona, katerih zaradi vojne niso utegnili zgraditi. Kajti tudi na tem področju se mora Francija boriti z dvema problemoma: eden je nastal med vojno, drugi pa zaradi nemarnosti je pred izbruhom vojne. Gradbeno dejavnost med dvema vojnama v Franciji je pomenila komaj četrtino tega, kar je Francija gradila pred prvo svetovno vojno 1913. Medtem ko je v Veliki Britaniji v dobi med 1929 in 1937 gradbeno dejavnost narasla od 100 na 139,5 odstotkov, je v istem času padla v Franciji od 100 na 41,5 odstotkov. Minister Dautry je opozoril na strano nadzorovanje proizvodnje v kamnolomih v Normandiji, ki so dobavljali hišni kamen za slava, toda dandane zapuščenosti mesta v Franciji, prav tako kot za graditev cerkva na britanski in francoski obali Rokavskega preliva.

Razlog za takšno nazadovanje ni težko najti. Vzrok je iskati v zelo nizki namernosti, katero je bil francoski meščan navajen plačevati za svoje stanovanje. To je posledica vzdrževanja namernosti na enaki višini, kljub temu, da je vrednost francoskega franka v zadnjih tridesetih letih doživela mnogo sprememb, ki so vse stremele za znižanjem njegove vrednosti; z drugimi besedami za zvišanjem cen. Medtem ko Angliji porabi 19 odstotkov svojega povprečnega dohodka za stanovanje, Francoz radi v ta namen samo 5 odstotkov ali celo še manj.

(Nad. prih.)

Našim čitateljem!

Na napad tršaškega slovenskega furjanjka na naš list pripominjamo, da objavljamo vedno le dejstva in utemeljena poročila.

O sodnem postopku proti ljubljanskemu joferju Janku Vokahu bomo poročali, kadar bo sodni postopek proti njemu zaključen. Zaenkrat smo kot kronisti zabeležili samo dejstvo, da ga je kaznovala upravna oblast.

O utemeljenosti ostalih napadov naj sodijo čitatelji sami.

Žrtev zapeljevanja mladine

Karl Dietz, 10 letni član mladinske organizacije »Hitlerjugenda«, je postal žrtev nacistične vzgoje mladine, katero so iz od zgodnje mladosti zastopljali s političnim in narodnostnim fanatizmom, ki opazimo pri vseh totalitarnih režimih, ki skušajo zatrepi v mladini čut za osebno odgovornost. Desetletni Dietz je strčil skupino vojni ujetnikov, pri čemer je surovo z njimi ravnal. Neki francoski vojni ujetnik se je razburil in ga udaril. Zaradi tega so prisotni člani SS oddelkov izbrali pet vojni ujetnikov, katere je desetletni član hitlerjeve mladine lastnorčno ustrelil. Slika nam ga kaže v sredi članov SS oddelkov, ki bodo pred sodiščem v Parizu odgovarjali za svoj sločin.

MOŽNOST SPREMEMBE STALIŠČA SOVJETSKE ZVEZE

Ameriško poročilo o sovjetskem zadržanju v pogledu nadzorstva nad Japonsko

Washington, 27. oktobra. Poročilo ameriškega zunanjega ministrstva je v pojasnilo izjav, ki jih je na četrtkovni tiskovni konferenci podal zunanji minister Byrnes objavilo, da obstoji možnost spremembe stališča Sovjetske zveze v pogledu nadzorstvenega sveta nad Japonsko. Poročilo nadaljuje, da je bilo v tem pogledu izmenjavah več diplomatskih misli ter da se razgovori še nadaljujejo.

Na tiskovni konferenci so obravnavali razna vprašanja z ozirom na sovjetski predlog, ki ga je iznesel pred nekaj tedni v Londonu komisar za zunanje zadeve Molotov. Razpravljali bo tudi, če bi bila Sovjetska zveza za takšno obliko nadzorstva nad Japonsko kot je v Nemčiji, ali pa za način, kakršen je na Balkanu, kjer imajo stalnega predsednika in deželo, ki bo sama vodila svojo politiko. Byrnes je dejal, da je bila po zadnjih poročilih Sovjetska zveza za nadzorstveni svet po načinu, ki velja v Nemčiji.

Po vzgledu Nemčije

Poročilo ameriškega zunanjega ministrstva nadaljuje: »Če ozirom na izjavo o stališču Sovjetske zveze v zadevi nadzorstvenega sveta nad Japonsko, ki je bila obravnavana na tiskovni konferenci, se zunanji minister oglasja le na izvirno sovjetsko stališče, o katerem so ga izražali.

Sovjetski predlog dne 24. septembra o nadzorstvenem postopku nad Japonsko, ki je bil poslan Svetu zunanjih ministrov, je bil obnoven in ponovno potrjen v pismu z dne 1. oktobra, ki ga je Molotov poslal Byrnesu. Iz njega je moč videti, da Sovjetska zveza predlaga nadzor-

Izjave romunskega propagandnega ministra

London, 27. oktobra.

Posebni »Reuterjev« dopisnik v Budimpešti piše, da mu je romunski minister Jasi Constantinescu v nekem razgovoru pred nekaj dnevi odkrito izjavil, da tisk v Romuniji dejansko ni svoboden. Minister je zagovarjal delo vlade in zatrjeval, da popolna svoboda tiska ni možna tako dolgo, dokler ne bodo izvršili popolnega čiščenja. Izjavil je, da je po štirih letih fašizma in 40 letih njemu prijaznih režimov deželo težko očistiti fašističnega strupa, ki je prizadel šole, cerkev, vojsko in tisk. Dostavil je, da ima vlada namen ostati na krmlu do popolne ostaritve treh glavnih nalog: uničenja ostankov fašizma, očiščenja države uprave in obnove narodnega gospodarstva. »Gospodarski položaj države - je dejal minister - je dejansko skoraj tejaak. Jaz sam, - je pristavil - ki sem vseučiliški profesor in prejemam samo 150 tisoč lejev plače na mesec, katerih kupna moč pa je manjša od deset londonskih funtov. Prizadevamo si najti izhod iz te krize kakih sprememb gospodarskega ustroja države, ki je nadalje temeljni na načelu zasebne lastnine. Najtežje vprašanje - je pristavil minister - je uničenje črne borze. Vlada je trdno odločena da jo iztrebi in je zato izglasovala zakon, ki določa zaplenbo imovine vsakomur, kdor bi se pregrešil proti predpisom o prehrani. Toda ta zakon doslej še ni bil uporabljen.

Grške volitve

Atene, 27. oktobra.

Kot poroča »Associated Press«, so dosegli v Grčiji predhodni sporazum, po katerem bodo narodne volitve 20. januarja.

Sporazum so dosegli po razgovorih med poslanecema Sofocleom in Venizelosom ter različnimi političnimi skupinami, ki so jih vodili o sestavi nove vlade.

Von Rundstedt in Kesselring bosta solena

Nürnberg, 27. oktobra.

»Associated Press« je izvedela iz merodajnega vira, da bodo po zaključku razprav v Nürnbergu sodili kot vojna zločinci maršala von Rundstedta in Kesselringa.

Razprava bo na podlagi dodatka k obtožnici, predložene 18. oktobra v Berlinu, ki obsega vse častnike, ki so poveljevali nemški vojski, komorniki in letalstvu od februarja 1938 do marca 1945.

Dejstvo, da von Rundstedt in Kesselring nista zapodena v glavnem seznamu 24 vojni zločincev, ne pomeni, da sta več ali manj kriva od ostalih obtožencev.

Beveridge za pomoč Nemčiji

Znani angleški sociolog je predložil ministrskemu predsedniku Attleeju načrt za premostitev težkega gospodarskega položaja

London, 27. oktobra.

»Reuter« poroča, da je v četrtki delegacija, ki jo je vodil William Beveridge, predložila ministrskemu predsedniku Attleeju načrt petih točk, v katerem poudarjajo, da je potrebno poslati pomoč milijonom ljudi zlasti v Nemčiji, ki jim za zimo grozi smrt zaradi lakote.

Točke so naslednje: 1) Velika Britanija bi se morala sporazumeti s Sovjetsko zvezo, Poljsko in Češkoslova

ŽENSKI KOTIČEK

MODERNA KUHINJA

Žena z naočniki

Naočniki gotovo niso v poseben okras nobeni ženi. Če pa zna vsa oseba to tako pismeno urediti, je ne bodo kazili.

Navedno imamo tri vrste kratkovidnih žensk:

1. Srečne, ki so se znašle, ki hočejo videti svet okoli sebe ter ne gledajo le na tisto, ki ga naredi na druge. Sproščene in samozavestne hodijo po svetu z naočniki na nosu in vsem, ki jih vidijo, se ne dozdevajo zaradi tega prav nič čudne. Dovedeja se mi, da jim naočniki celo dobro pristojajo in podpirajo osebnost.

2. Ničurne, ki nosijo naočnike le pri delu, redkokdaj doma in Boga varaj na cesti. Za žene, ki delajo v poklicu — študentke, zdravnice, tajnice, tiparice — ima ta način lahko svoje posledice. Najbrže ni zanje posebnega prijetja, če se na cesti začnejo v profesorja ali šefa in ga niti ne pozdravijo, ker ga seveda, naše ničurnice brez naočnikov niti ne spoznajo.

3. Narečnice, ki se stranjujejo že dejstva samega, da morajo nositi naočnike. Brez njih so kakor sploščena kockica, če morajo preko ceste. Natankejši naočniki kvečje pred kakšno ločbo, toda gorje, če jih pri tem zaloti znanec. Naočniki takoj izginejo v točilo, same pa stoji kot zaslepi.

Med temi tremi vrstami je gotovo še nešteto odtenkov in poti. Vsaka pametna žena se odloči za srednjo pot in nosi naočnike, kadar je potrebno — toda samo takrat. Pričakovano nosi enostavno in gladko, ne pa izumetničenih in košatih kodrov. Ne priporočam prede v sredini, ker se naočniki poudarjajo simetrijo. Če nosite naočnike na cesti, bodite previdni tudi v izbiri klobukov, rože, pajčolanov, peresa, sadije in pitje rajši putite; naočniki pod pajčolanom so nesmišljivi, kajti namen pajčolana je opozoriti na lepe oči, ki se skrivajo za njim. Tudi k izumetničenim obleki naočniki ne gredo. Prav tako ne gredo k izrazni in v rožni posuti večerni obleki. Dnevno obleko izbirajte čim bolj sportno, za večerna pridelite pa črna gladko krilo z enakim jopcem ali tuniko.

Predvsem pa se ne počutite zastavljene zaradi tega, ker ste kratkovidni, saj na svetu ni popolnosti.

Kako zabiti žebelj v steno?

Če zabijate žebelj za slike ali podobno navadno nastaja luknja v steni vedno večja, žebelj lapda in stena se kruli ter časa prav nelep izgleda. Kaj bi naredili?

Kupite gips v prahu, kakršnega uporabljajo slikarji in ne stane doli. Pripravite smes iz pol šlice prahu in nekaj kapljic vode. V to namočite žebelj in ga vtaknite v steno. Luknja v steni sploh ne zmezoje in izravna se s nožem. Kmalu se bo posušilo in žebelj bo

Če pogledate gornjo sliko, ne boste to pokrivalo ločili od natih gričev. Vendar pa nam slika kaže prizer le gričevski Čevot, ki leži na meji med Anglijo in Škotsko ob reki Tweed. Markizotova poglavje škotske zgodovine se je pisalo ob bregovih te reke. Beseda Tweed pomeni v stari angleščini amojna, ker je delila dolgo časa Škotsko od Anglije, vsipa v gričevju v Peebleshiru in teče mirno in tiho mimo takih znamenitih razvalin kot so opatije Melrose, Dryburgh in Kelso ter se isteka v morje pri Berwick-upon-Tweed.

Nežno ga je pobolala. — Saj ti verjamem, Tino, toda odgovoriti morata. Saj je bilo tako sklenjeno. In tako bo odvednik in žena prepričala, da res ne gre drugace kakor z ločitvijo.

— In tebe vzeti za ženo, — je dodal in jo poljubil.

— Kakor želiš. Jutri te bova z ženo obiskala in se o vsem podrobno pomenila.

Sla sta k odvedniku. Končno so se zmenili, da bo najbolje, da gresta za štirinajst dni na dopust; potem bodo videli, kaj je za ukrepanje. Če se Tino še vedno ne bo razumel z Marijo — potem bo tudi sama privolila v ločitev. V primeru pa, da bi se še razumela, je Marija pripravljena pozabiti na vse in začela bosta novo življenje.

Natalija je bila o vsem obveščena. Bila je zadovoljna s tako razitvijo.

— So najbolje tako, — je dejala. — Eno ti lahko povem: moja čustva namreč tebi se ne bodo nikdar spremenila. Za tri leta bi lahko z Marijo šel ne vem kam, toda ko se vrnem — bom vedno mislil nate in te poročil.

Štirinajst dni dopusta je hitro minilo. Odpuščala sta se domov. Tino je spet hodil v pisarno, njegovi občutki namreč Nataliji se niso spremenili, samo Marija se mu je smejala.

Stirinalet dni dopusta je hitro minilo. Odpuščala sta se domov. Tino je spet hodil v pisarno, njegovi občutki namreč Nataliji se niso spremenili, samo Marija se mu je smejala.

Lilo je. Zaletaval se je v Tino.

TAM, KJER JE ZDAJ POMLAD

Argentina - dežela vojaških udarov

Po številu prebivalstva zaostaja za Brazilom, vendar prevladuje zaradi gospodarske premoči, napadalnosti svojih voditeljev in kulturnega vpliva

V Argentini imajo pomlad. To opazite posebno, če se ob nedeljskih popoldnevih pridružite množici dobro obloženih ljudi, ki se pomikajo po širokih ulicah do Plaza de Mayo, kjer je v rožnih gredah polno spomladanskih cvetic.

Na »Majakem trgu« stoji Casa Rosada (svetlo-ružna hiša), ki pomeni Argentincem to, kar »Bela hiša« Američanom — prebivališče predsednika republike.

Če greste po avtentičnem Leandro Alem, piše dopisnik »Stars and Stripes«, se čudite, zakaj je toliko govora o Argentini v svetovnem tisku. Kmalu pa se prepričate, da je to neke vrste, kar niti ni moderno zgradbi opazite sledove puškinih in strojnih evinčev.

Vojna se Argentini ni dotaknila, pač pa ima država notranje težave, ki so v veliki meri povezane s svetovopolitičnim položajem.

Vpliv Argentine

Od kar se je Argentina 1. 1816 osvojila španskega gospodstva, je njeno zadržanje vedno imelo velik vpliv na ostale države v Južni Ameriki.

Po številu prebivalstva (13 milijonov 700.000) se zaostaja samo za Brazilom (42 milijonov), vendar prevladuje zaradi gospodarske premoči in napadalnosti svojih voditeljev in kulturnega vpliva.

Cepnav imajo Argentinci manj premoženja po osebi kakor Američani, vendar je Argentina danes ena izmed petih držav, ki stojijo v tem oziru na prvih mestih na svetu. Ta slika pa vendar ni točna, ker smo jo dobili tako, da smo celokupno premoženje delili s številom prebivalstva. Točna ni zato, ker ima malo število Argentinev velika bogastva, medtem ko večina prebivalstva živi v ubožnosti.

Tega sicer ne vidite v glavnem mestu in denarnem središču Buenos Airesu. Opatito jo šele, ko greste iz mesta v zaledje, kjer valovi zeleno morje trave, pokrajina brez dreves, ki jo imenujejo »pampas«. Pampa je srce argentinskega gospodarskega življenja, središče poljedelstva. Argentina ima komaj desetino prebivalstva. Združeni ameriški držav, zato pa pridela štiri petine toliko žita kot USA. Tudi živine imajo Argentinci petkrat več kot USA (polovico od skupnega števila).

Poljedelsko bogastvo

Vse to bogastvo pa ni pravilno razdeljeno. Leta 1930 so imeli 1.804 osebe zemljo, na kateri je prebivalo 600.000 Argentinev in skupna površina je znašala toliko kot površina Italije, Belgije, Nizozemske in Danske skupaj.

Poljedelstvo je donosna stvar in estancieros — zemljiški veleposelniki — so izračunali, da je ceneje izvažati govedino in žito v

Anglijo ter uvažati industrijske proizvode, kakor pa ustanoviti domačo industrijo.

Ta politika pa je seveda bila tvegana zaradi neustaljenega svetovnega položaja. Zaradi tega ima Argentina tudi veliko poljedelskega prebivalstva, ki se seli iz kraja v kraj, išče zaslužka, je ubožno in brez bolniške oskrbe.

Industrija v tujih rokah

Domača industrija je slabo razvita in še ta je večinoma v tujih rokah. Angličani n. pr. imajo polovico argentinskih železnic. Včasih so jih imeli še več, vendar so se Argentinci po prvotni vojni začeli zanimati tudi za industrijo.

Angleškega kapitala v Argentini je največ. Za njim pride nemški, nizozemski, francoski, švicarski in nato še ameriški. Toda komaj 550.000 Argentinev je našlo delo v industriji oh koncu tridesetih let.

Nacistični vplivi

Opazilci Argentinci ter ostali ljudje, ki se spoznajo na argentinske zadeve, so obtoževali vlado, da se je nacistom stavila na razpolago. Kažejo na velika podjetja, ki so v rokah Nemcev.

Vlada jih je nekaj zaplenila. Opazilci pravi, da je bil to samo trik.

V časih gospodarske krize v letih 1930 do 1934 je veliko manjših estancierosov izgubilo svoje zemlje. Otroci teh uničenih rodbin so naredili prve fašistične organizacije v Argentini. Mnogo teh mladenčev je stopilo v vojsko in tvorijo močne nacistične organizacije.

Vpliv vojske

Vojska ima v Argentini velik vpliv. Častniki se niso samo vedno mešali v politiko, temveč so začeli pred nekako 45 leti govoriti o »Argentinitadu« — kar bi bilo nekaj podobnega, kakor so italijanski fašisti govorili o »italianitadu«. Njihove ideje so precej spominjale na nemško »Herrenvolke« teorijo.

Častniški zbor je bil sestavljen iz nekakega posebnega razreda. V njem so bili sinovi propadlih estancierosov, kmetov in meščanov.

Wilhelm von Faupel

Velik vpliv v argentinski vojski je imel nemški general Wilhelm von Faupel, cesarski častnik, ki je sprva prišel v Argentino kot inštruktor častniškega zbora. Pozneje se je sel boril v prvi svetovni vojni v Evropi, nekar se je 1. 1926 vrnil kot glavni inšpektor argentinske vojske.

Faupel ni samo učil častnike, kar naj urijo vojske; uril je tudi častnike v življenjskih in političnih zadevah. Povabil je bivše nemške častnike, da dajo nemško vzorjo argentinskim mladeničem. Ko je

Faupel končno zapustil Argentino, je postal šef šibro-ameriškega inštituta v nacističnem Berlinu.

Pruski paradni korak, uniforma in železna pruska disciplina — vse to je Faupel naučil Argentine. Ni morebiti samo primer, da je sedanjí diktator polkovnik Peron, vstopil v vojaško akademijo, ko je von Faupel postal njen poveljnik.

Argentinski častniki so — kakor nemški — silno ponosni na svoj poklic in fanatični patrioti, nacionalisti in ne zaupajo demokraciji. Sami sebe imajo za posebno kasto. Na rezervne častnike gledajo z vidika in se posebej na navadne vojake.

Coroneles

Mladí polkovnik — pravijo jim coroneles — imajo v vojski še poseben položaj. Tvorijo posebne skupine in ena izmed njih je GOU (»Gruppo zedinjenih častnikov«). Za geslo so si izbrali: »Vlada, red, enotnost«. Peron je vodja te skupine, ki ga je tudi postavila na oblast.

Res pa je, da je GOU podpirala Peronova gospodarska, Edelmira Farrela. Zato padec prvega ali drugega še ne pomeni konca GOU.

Buenos Aires - ameriški Pariz

Glavno mesto Buenos Aires imajo za nekakšen južnoameriški Pariz — v kulturnem pogledu. Gotovo je španska kultura v Argentini našla največje predstavnice. V Buenos Airesu je okoli 90 založništva ter veliko častnikov, ki obvladajo vsa Južno Ameriko.

Argentina po zašla v totalitarni vodje šele 1. 1943, a predsednikom Ramonem Castilloem. Prej je bila začeto španske demokracije. Njeni pisatelji in publicisti so imeli velik vpliv v vseh španskih državah. Posebno znan je bil Domingo Faustino Sarmiento, ki je uporabljal kulturo kot oržje za politično osvoboditev in za vzgojitev ljudi v demokratskem duhu.

Politične stranke

Dva najmočnejši argentinski stranki sta konservativna in radikalna.

Konservativci so večinoma veliki estancieros, ki si bi napačno vsaki agrarni ali industrijski reformi, ki naj bi oslabele njihov politični položaj.

Radikalci, ki so v Franciji pred vojno, največ med srednjimi razredi, srednjimi kmeti in meščanov.

Veliko Argentinev se prištevata tudi k socialistični in komunistični stranki, ki pa doslej še nista bili popolnoma dovoljeni.

Vojaški udari

Vojaški udar, ki je 4. junija 1943 spravljal na oblast generala Pabla Ramirera, njegova ostavka in Farrellova ter Peronova nasledstva — vse to je samo nadaljevanje procesa, ki se je začel še 4. septembra 1930, ko je general Uriburu odstavil Hipolita Irigoyena, najpopolnejšega argentinskega predsednika.

Irigoyen je bil eden izmed najznamenitih ljudi v zgodovini Južne Amerike. Bil je idol velikih množic argentinskega ljudstva. Prvič so pod Irigoyenom srednji razredi dobili politično prevlado, ker je kot predsednik radikalne stranke bil izvoljen za predsednika republike. Irigoyen je tudi opustil svoje estanclo ter živel skromno, kar dotlej ni bila navada argentinskih politikov.

Po šestletnem premoru so Irigoyena 1. 1928 znova izvolili za predsednika. Vendar je 6. septembra 1930 skupina konservativcev, demističnih radikalov in kilka oastnikov, odstavila Irigoyena zaradi demokratskih namerav, ki jih je imel. General Jose Francisco Uriburu je postal predsednik Argentine.

Kakšno so bile evolucije

Pod novo vlado se je proces demokracije države ustavil. Provincijske in kongresne volitve so

sicer se izvajali, vendar je vlada na vse mogoče fašistične načine ovirala opozicijo. Če je bil parlament preveč opozicijski, so se ga kar znebili. General Uriburu, ki je hotel na raku je odredil za njegovega naslednika Argentinca Justa.

Justo je sicer pripadal radikalni stranki, vendar ne Irigoyenovemu krilu. Justo je dopustil več svobode, toda vladal je z železno roko. Ko je potekla Justova predsedniška doba, je postal za svojega kandidata dr. Roberto Ortiz, sredinskega radikala in za podpredsednika Ramona Castilloa, zastopnika konservativne stranke.

Z velikimi volilnimi prevarami, krajo glasov, teroriziranjem in zapiranjem opozicije, sta bila Ortiz in Castillo vendarle izvoljena. Toda Ortiz se je zameril konservativcem, ker je hotel izvesti bodoče volitve na demokratski način in pripeljati državo nazaj v demokracijo. Konservativna stranka in fanatični častniki niso dopustili Ortizu, da bi šel po tej poti naprej in 1. 1942 je moral šel v bolan, prepustiti vlado Castillou.

Castillova vlada

Trd, nedostopen in dolgočasen smajni profesor iz Cantamarke, kakor so ga nazivali, je Castillo takoj začel izvajati program konservativcev. Odpravil je ustavne svobode drugo za drugo in zadržal Argentino v »neutrarnem« položaju med vojno.

Ko so 1. 1942 vmesne volitve pokazale jasno voljo prebivalstva, da se Argentina pridruži zaveznikom, je Castillo nastopil še energičnejše in razpustil kongres.

Toda 4. junija 1943 je Castillo vrgla vojska skupina pod vodstvom generala Artura Rawsona, ki je vladal tri dni, nakar je predal oblast generalu Pedru Ramirez. Čeprav so tedaj v demokratskih državah mislili, da pomeni ta prevrat približanje k zaveznikom, vendar ni bilo tako. General Ramirez je postavil šele pravi totalitarni režim v Argentini.

Peronov udar

Končno je v februarju 1944 Ramirez srušil udar polkovnikov pod poveljstvom Juana Dominga Perona, ki je začel vladati skupaj s Farrello. Ramirez je moral iti, ker se ni zdel polkovniškim fantikom zadosti odločen.

Zdaj je moral odstopiti se Peron, najbrže iz istega vzroka. Toda ker verjetno nima Argentinca večjega totalitarca kot je Peron, so ga spot poklicali nazaj na oblast.

Argentinski militarizem

Vse ta čas pa so Argentinci gradili svojo vojsko in danes je najmočnejša v vsej Južni Ameriki. Dokazano je, da so argentinski militaristi imeli svoje prste vmes pri bolivijskem prevratu 1. 1943. Tudi ostala južnoameriška država ne najdejo pravega mira zaradi nejasnosti argentinske situacije.

Antifašistična opozicija

Argentinska antifašistična opozicija je močna. Stoji iz dveh skupin. »Patria Libre« in »Asociacion de Mayo«. V obeh skupinah so generalni in drugi demokratski usmerjeni častniki, politiki, profesorji, študenti, delavci, kmetje, trgovci, industrijski in celo veleposelniki, kateri predpostavljajo koristi države svojim zaslužkom. V obeh skupinah so pomešani konservativci in radikalni socialisti ter komunisti.

Na splošno mislijo, da se je še zelo približal čas, ko bodo vse te demokratske sile in veliko število političnih emigrantov zrušile totalitarni režim polkovnika Perona.

Nihče ni tako velik, da se mu nihče ne bi bilo treba stegniti. Tudi nihče ni tako majhen, da se mu nihče ne bi bilo treba upogniti.

Dobro se je poročiti posmo, ali nikoli.

John Clarke

TRST

Slovenska šolska maša pri Sv. Jakobu

V ponedeljek, 29. t. m., ob deveti uri se bo brala v cerkvi sv. Jakoba sveta maša za učence vpisane v slovensko ljudsko šolo pri Sv. Jakobu. Zbirališče otrok, ki jih naj spremljajo starši je pri cerkvi blizu zakristije; v primeru slabega vremena v cerkvi.

Čiščenje ruševin na tržaskih ulicah

Sodelovanju med delavci v vojaškimi poveljstvom se moramo zahvaliti, da je velika večina tržaskih ulic očiščena ruševin in da izginejo sledovi vojne z mestnega področja.

V razgovoru, ki ga je imel dopisnik VZN z majorjem John Fodenom, načelnikom oddelka za javna dela pri Zavezniški vojaški upravi, sta razpravljala o veliki, a malo likni utrditvi v Barkovljah, ki jo zdaj podirajo, s čimer bodo vrnilo okolici lepoto. Major Foden je izjavil, da bo to delo še nekaj časa trajalo.

»V začetku — je dejal major — smo uporabili prevozna sredstva s konjsko vprego, toda po poselu ulico Carducci ter korzo Vittorio pozneje poslali vsak dan na delo 5 do 10 tovornih avtomobilov. Z redno pogodbo smo najeli civilne delavce, ki nalagajo in razkladajo tovorne avtomobile.

»Najprej so očistili del mesta med korzo Cavour, ulico Ghega, ulico Carducci ter korzo Vittorio Emanuele. Dela na teh cestah so končali in cestni promet ne ovirajo več ruševine. Ostali del mesta so razdelili na okraje po našem načrtu in pozvali delavce, da odstranijo ruševine z lastnimi prevoznimi sredstvi. Prva tako pogodbo so že sklenili.

»Po mestu podirajo vse utrdbe, imamo namen — je zaključil major Foden — odstraniti te zadnje sledove vojne iz celoga mesta.

Ista dela izvršujejo tudi v Gorici in Pulji.

Izdajanje novih osebnih izkaznic

Danes izdajajo zadnji dan osebne izkaznice osebam s ščetnimi črkami A in B.

V ponedeljek bodo začeli razdeljevati osebne izkaznice osebam s ščetnimi črkami C in K.

Vaška oseba mora prineseti s seboj plemen dokaz o istovetnosti in bivanju v Trstu, ako je to mogoče. Če nima plemenega dokaza o istovetnosti ali bivanju, mora pripeljati dve prič, ki sta že dobili novi osebni izkaznici.

Sejni zapiski sveta tržaškega področja na opred občinski

Sejni zapiski Sveta tržaškega področja (ustanovljeni od Zavezniške vojske uprave) bodo na razpolago javnosti za pregled v veži prefektore.

PREHRANA

Sopral sporoča, da je zadnji čas za predelavo živilskih potrebščin v občini Trstu in okolici za mesec november do 30. t. m.

Razdeljevanje novih živilskih in dodatnih nakaznic. Občinski prehranjevalni urad sporoča, da bo urad za razdeljevanje navadnih in dodatnih živilskih nakaznic odprti za občinstvo tudi v nedeljo od 8. do 12. ure, v ulici Malconato št. 3. Z istim delovnim časom bo deloval urad na Rojani, za potrošnike iz Rojana, Barkol in Miramara.

Obrok soli, katero prejemajo prebivalci na osamlju, ki se upravlja Zavezniška vojaška uprava, bo zvečan s mesecem novembrom od 200 na 300 gramov.

Glavni urednik: PRIMOS B. BRONIK

Izdaja A. I. S.

V "Centru za obvestila", Piazza della Borsa

št. 8 dobite te publikacije v slovensčini:

S. V. Benet: »Amerika«, cena 10 lir. (Kratka in zanimiva zgodovina Zdrženih ameriških držav).

»Ameriške znanstvene zanimivosti«, cena 10 lir. (Popolno pisan pregled najnovejših odkritij na zdravniškem, kmetijskem, tehničnem in drugih področjih v Ameriki).

»1939-1944«, cena 5 lir. (Pregled vojnih dogodkov v teh letih, s številnimi slikami).

GORICA

Novo osebne izkaznice

Danes izdajajo v Gorici osebne izkaznice osebam s primkom s ščetnimi črkami od CE, KE, HE, do CN, HN, KN; v ponedeljek 29. oktobra bodo izdajali izkaznice osebam s ščetnimi črkami GO, KO in HO.

Obvestilo

Z upravnim odlokom, ki ga je podpisal polkovnik Bowman je bil dr. Luigi Luzzatto imenovan za namestnika okrajnega glavarja. Opravljal bo službo pri preturi v Gorici.

PREHRANA

»Sopral javlja, da je treba predložiti prijave za racionalna živila za mesec november t. l. obnem s prijavnimi odrezki za prvi mesec živilskih nakaznic za štirimesečno za vsa racionalna živila.

Takšne prijave morajo biti predložene do vključno 5. prih. mes. in prodajalci so dolžni izročiti te prijave najkasneje do 7. prih. mes.

Trgovci morajo pred prevzemom prijav skrbno pregledati živilske nakaznice, katere mora potrosnik ob prijavi predložiti. Če so živilske nakaznice opremljene s pečatom »GO«, morajo njihove lastnike poslati na Prehranjevalni urad v Gorici, kateri bo poskrbel za zamrzjevanje z rednimi živilskimi nakaznicami.

SPORT

Lahko-atletika tekmovanja v Novem Sadu

V okviru proslave obletnice osvojitve Novega Sada, so bila v Novem Sadu atletika tekmovanja, katerim je prisostvovalo veliko število gledalcev.

Novo svetovno prvenstvo v teku na 10.000 metrov

Valter Balen je dosegel v teku na 10.000 metrov v 42 minutah in 31 sekundah novo svetovno prvenstvo. Potolkel je svetovno prvenstvo, ki ga je prej imel šved Werner Hardmo, ki je potolkel prvi svetovni rekord s časom 42'31" sekunde.

Prejatelj Hardmoovo prvenstvo je bilo 42'39" sekunde.

RADIO

Nedelja, 28. oktobra

7 napoved časa in vesela glasba; 7.30 poročila v slovensčini; 7.30 vesela glasba; 8.30 poročila v italijanski; 8.30 vesela glasba; 9.30 poročila v italijanski; 9.30 vesela glasba; 10.30 poročila v italijanski; 10.30 vesela glasba; 11.30 poročila v italijanski; 11.30 vesela glasba; 12.30 poročila v italijanski; 12.30 vesela glasba; 13.30 poročila v italijanski; 13.30 vesela glasba; 14.30 poročila v italijanski; 14.30 vesela glasba; 15.30 poročila v italijanski; 15.30 vesela glasba; 16.30 poročila v italijanski; 16.30 vesela glasba; 17.30 poročila v italijanski; 17.30 vesela glasba; 18.30 poročila v italijanski; 18.30 vesela glasba; 19.30 poročila v italijanski; 19.30 vesela glasba; 20.30 poročila v italijanski; 20.30 vesela glasba; 21.30 poročila v italijanski; 21.30 vesela glasba; 22.30 poročila v italijanski; 22.30 vesela glasba; 23.30 poročila v italijanski; 23.30 vesela glasba; 24.30 poročila v italijanski; 24.30 vesela glasba.

Ponedeljek, 29. oktobra

6.30 glasba za dobro jutro; 7.30 poročila v slovensčini; 7.30 poročila v italijanski; 7.30 vesela glasba; 8.30 poročila v italijanski; 8.30 vesela glasba; 9.30 poročila v italijanski; 9.30 vesela glasba; 10.30 poročila v italijanski; 10.30 vesela glasba; 11.30 poročila v italijanski; 11.30 vesela glasba; 12.30 poročila v ital